

Sel R
B. 345

~~5~~ 3. 22
R. 711

పాఠశకు మారవరిత్రము.

వ. ఆభ్యుదయం పరం పరాంభి వృద్ధి గంనాయోనన్తంబూ
నినకథంకల్పవల్లిహంమ తల్లికకు గారల పరిణంబుగువర
పురంబెట్టుదనిన

గీ. ఆనటము

రమన

గాపురంబుండునారంజూరంగడంవచ్చు
కొట సురరా కకూంతుకై గూర్చి యుట్టు
బూరియున్నట్లులుగా వచ్చుపరిచి మేలుయు.

గీ. ఆత్మయొన్నతి నెంచయు నందమంది
మలకమలాదయన్తా నమనంగవలసి
కువలయప్రియమేమనైకమరుమిడితి
యలరు నప్పురపరిచి నుగద్దెచ్చి భంసి.

గీ. మహితసన్తార్థ వర్తనమాన్యులుగ
బూలును నినరాజుగూర్చి యెన్నెన
తరులువరంజెయి పాపన దనరివేడె
గాటకొగ్గెయ్యురాక కానర్చి వినయులు.

గీ. దామాడ్చి దాన : పేమమంతులు

తరగి మంతలు తాదరంబు రంగ

ను పరిజ్ఞానస్తాపితాత్మలరట్లులు,

లలంతి తారములల గలసి బేరయ,

ప్రమదకేళిలోల బాలామల పరిగలు,

ಪೆಲವೆಲ್ಲಾ ಬಾಳುವ ಐತಿಹಾಸಿಕಗಳು.

వారి నీల మూర్తుల నమరెననంగ
 సుతదికి నీరు లను నెడయాత నా జ్ఞుక
 మేఘ బృందములు జ్ఞమే లఁగెననంగ
 నున్న భావ్యోతి నెంతయు జెన్ను ముగిరి.
 వందనీయ బ్రహ్మార్పణంబు నమో
 వి ను తన త్త్వరీలులు నుదావృష్టి మేఘాని.
 తన యు నప్పురి ప్రదాతం తావళములు.
 ౧. నిరులు మేలు నిన వారుంగ్లాః పురఃపలులొన
 మి నీమి మూలః,

యనునితుజర గంబు చిలగంబు కిగనంగ వెలును,
 వెల్లునై యుండు వేలుపు వీరి కలయెల,
 ౨. త్రిరదము పూన్పు సు క్తయెత నప్పుడు నెక్కుడు హయంబు లో
 బరకరు నశ్వము క్

సూరకు యెన్నడు నాదులన్నియు
 ఘోరిఁగలయుత్తమా శ్లేషులులఁ బూరిన నెక్కె హాని త్తములే!
 ౩. నవముక్త తారామయలఁ
 బ్రవిమల వజ్ర త్రిభుజా వ్రహ్మముల సుద్ర
 ద్రవళనాతి నాదంబులఁ
 బ్రవహించుం గంగ నందు ప్రవహవీరి.

శ్రీ. నెఱయినప్పురివజిత్రునిలమణుల
 తిరిగిసంగజినారకెరకగంగయొప్పు.
 చందమునమింతమింతఁదఁగాళిందియో - -

శ్రీ. తేనియన్సంతారఁదగరఁగిన
 నలరారంచుంతనబ్బాక్షరములు
 సౌ గంధితములవారసనగలవిడినఁటఁ
 బ్రబుత్తైత్రాత్రినరామనములు
 నిరుడెసంజెలుచ్చుందు

పాలుకలుపొందినపులరసంబులనీట
 నల్లసిక్తైతుపుష్పవల్లికలును
 గలిగిబహిరంగగాంబులుపాలుపుష్పములు
 జనులకేల్లకలంబునామనియెకాఁగ
 సార్వ

శ్రీ. వాచులువిప్రు
 నేయినలవియగునె.

మెఱుగఁగఱుకలునెఱిదప్పనొరకఁగఱు
 ఁబుతెనఁగ, మెనఁగ

గదవసందడి ప

కుత్తిక కాలమల కలివిక్రొలి
 తిన్నెరుబట్టై తిన్నెరునును గమ్ము
 పుష్పిదితిప్పలఁబారవి పొరలి
 చేలు పుమిగిలినయి వ్విట కాలఁకు లందు
 దొడ్డువై కుం

మన్ననంగనివె గరువాని
 క్రొళ్లు కాలఁబెరువకల పిల్లలనఁగ
 సీ॥ రాజతపుష్పవరాగంబుఁబరసించు
 మదభృంగమోవంసంస్పద తఁగాంచి
 రమణియమ

కలసమెరు
 కర్పూరచందన కస్తూరికొరసొర
 భంబులనాకర్షణంబునీయ
 వివిధకేళిలొల వివిధతీసురతశ్రు
 ముంబులనున్నాట నంబూనర్చి

గర

೦೮೦೮೩

ನಿರಂತರವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಂಬಿ
ಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನಂಬುವುದು.

వ.

భారతీయునుంగమలయునశ్రమవింశులుగా
మహానీయరంజ్యభాగంబులనుభవంపుచుండఁ బ్రాప్తావతికి
శతానంతకుంఠనుకుమారులుఁడయిం

క. వరపుత్తూఁగారితమలా

తరుణిమణినియతిఁదరునెందువశా

ధరునారాధింపంగాఁ

బరమేశ్వరుఁడొక్కనాఁడవేంకటాచార్యుఁడొక్కఁ.

నీఁదెన్నెం

(అక్కరవల్లములగా
ఉపాదేశము.)

గుత్తి

జిగి మిఠాయి వేలికట్టు చేల సంగరమున
 నెయిసార మూడు వస్త్రయలచేర
 బాణం తెలి పసింతి వస్త్రల వదకుంబు

దాపు ననాపాపురు పాప కట్టె.

తావులు

సంగతి

శింబుపారుత్రిల్ల నిశ్చూడి ~~మీ~~ పూత,

యం మరనతి వయమెముగ వాడునైనవేల్లు
 దన పాప? కల లాననంద ముగఁబూచి
 రమగామి యింక నెక్క యెరఁచె పంతు.
 నేరి జోతెఱవ కట్టి నెమ్మి తాళ.

వ. ఆట్లు మేలికల గని యాక్షగాంబునన మేలు వేసయి
 యుతివతన పరిణావల్ల మనకుంజె వ్యవహర నవంతు
 లుంబున నుల్లసిల్లిన కిక్క పుష్కరత్నంబు దయంబున
 నిచెల్లిన నానంద కందకి తమ ననుంతులయ న్నంతఁగా
 శ్రీవివసంబులకు నెలమన విన.

స. మానిన రత్నంబు మధ్యంబు తోరన

వలుద వైయూరు బెబెలువు మిగిలే

సుతతలలముంబు మూలకంబులతోనె

యారు గ~~తు~~^{యె} ప్పరిక^{యె} ప్పర^{యె} దాగ^{యె} త^{యె} గ
నచి నీల కుంత వి^{యం} గవ్వు కతాగ^{యె} త^{యె}

బలు వ^{యం} గ^{యం} యె క్కలు పలు క^{యె} బా^{యె} త^{యె}
నీతాంకు బింబా^{యె} ప్ప^{యె} నెయ్య^{యె} లి^{యె} తా^{యె} త^{యె} గ^{యె}

నల సంబులయ్యె నేత^{యె} తి^{యె} వల ములు

జల జల్ వన నత^{యె} ప^{యె} లు జ^{యె} త^{యె} నుదా^{యె} గ^{యె} యె^{యె}

జా వ^{యె} నె^{యె} మ్మ^{యె} ది^{యె} గా^{యె} త్క^{యె} లు సంద^{యె} తి^{యె} యె^{యె}

తరు^{యె} కి^{యె} నా^{యె} లు కే^{యె} చ^{యె} వు^{యె} లకు నె^{యె} ర^{యె} వ^{యె} ప^{యె} తి^{యె} యె^{యె}

యె^{యె} న్న^{యె} ద^{యె} లు^{యె} గు^{యె} మ^{యె} గ^{యె} క్క^{యె} వ^{యె} : త్రి^{యె} కే^{యె} త^{యె} ము^{యె} న^{యె}.

చ. ఆ^{యె} ల^{యె} స^{యె} ము^{యె} లయ్యె^{యె} ర^{యె} యె^{యె} లి^{యె} న^{యె} యం^{యె} బు^{యె} బ్ర^{యె} యం^{యె} బా^{యె} స^{యె} రి^{యె} బా^{యె}.

నలు పు^{యె} న^{యె} జే^{యె} ర^{యె} ది^{యె} యు^{యె} డి^{యె} య^{యె} మ^{యె} న^{యె} క^{యె} ప్ర^{యె} మ^{యె} దా^{యె} వ^{యె} హా^{యె} మ^{యె} య్యె^{యె} ర^{యె} దా^{యె} ^{జ్జి^{యె} త్క^{యె} కి^{యె} కి^{యె}}

యె^{యె} లి^{యె} వే^{యె} ల^{యె} బా^{యె} తి^{యె} రు^{యె} డి^{యె} యు^{యె} న^{యె} వీ^{యె} న^{యె} వి^{యె} లా^{యె} స^{యె} గు^{యె} వ^{యె} న్న^{యె} లం^{యె} దు^{యె} ల^{యె} డి^{యె}

జా^{యె} లు^{యె} ప^{యె} న^{యె} లా^{యె} గ^{యె} క్క^{యె} ము^{యె} న^{యె} జీ^{యె} తి^{యె} మి^{యె} న^{యె} య్య^{యె} గు^{యె} రా^{యె} కు^{యె} లా^{యె} తి^{యె} కి^{యె} కి^{యె}.

గీ. ప^{యె} త^{యె} తి^{యె} వ^{యె} ను^{యె} దా^{యె} గి^{యె} వే^{యె} రు^{యె} మ^{యె} కుం^{యె} బు^{యె} ము^{యె} లకుం^{యె} బె^{యె}

సె^{యె} ష్టు^{యె} గ^{యె} జు^{యె} కుం^{యె} బు^{యె} ము^{యె} లకుం^{యె} బె^{యె} సె^{యె} ష్టు^{యె} న^{యె} న^{యె} గ^{యె}

జ^{యె} ను^{యె} ల^{యె} క్క^{యె} ను^{యె} వా^{యె} త^{యె} దా^{యె} కే^{యె} కం^{యె} దె^{యె} నా^{యె} య^{యె} న^{యె} ల^{యె}

గ^{యె} క్క^{యె} సం^{యె} ప^{యె} ద^{యె} ము^{యె} ను^{యె} ము^{యె} న^{యె} ల్క^{యె} ష్టు^{యె} గ^{యె} త్క^{యె} లు^{యె}.

గీ. ని^{యె} ధు^{యె} ల^{యె} నా^{యె} క్క^{యె} రు^{యె} ని^{యె} రు^{యె} ని^{యె} రు^{యె} నె^{యె} ల^{యె} వు^{యె} కౌ^{యె} వి^{యె} పి^{యె}

ధ^{యె} ర^{యె} కి^{యె} యె^{యె} ద^{యె} లు^{యె} వే^{యె} మం^{యె} త^{యె} న^{యె} ర^{యె} య^{యె} గా^{యె} రు^{యె}

నె^{యె} రు^{యె} ది^{యె} వు^{యె} లు^{యె} నె^{యె} లం^{యె} గ^{యె} నె^{యె} ష్టు^{యె} గా^{యె} రు^{యె}.

గురుఁబు ద్రానంద మొదలింపఁగారు నతివ॥

వ. శ్రీశైలంబున గళ్ళ సంపదంబెను పువహింపినవహాసంబు
లుంబరి పూర్ణంబులగుట నంతమొక్కకు భ్రాంతమయ్యు
న

క మారుని

శ్రు

మారునిఁ బొట్టుంగఁగఁగఁగి మహానయి కుబ్జా
కారు మనోహరతేజః

సోన్నరుఁగుమారకుని గనియెఁద్రావదంబెసఁగఁ.

క.

! సింహాంబినయా వత్తుని కిందా. ?

వ. శ్రీ వ్యాదయమంబు సుందాఁజరుల విట్టి విభంబనిఁ బ్రబం
మృదు మధురం పుటాటలమే మెల్ల లరయ నునిగింపుమన్
ముదితయనినాథుఁడుం గాతుకు ముద్దుల నేలనానయెక్కఁ
రమావిభవోర్నితరాజుడైనామన్

వ. బిల్వతి గౌరవంబునంబెను పంచరిఁగి నమఁబడ సమయ
సమారచిత మౌలీవనయ నుండె

శ్రీ. వేదవేదాంగము వీవి విభ్రపురాణేతి

వరసమువీతకృత రత్న రత్న రత్న

మలును నాయుచ్చేద మునుషనుచ్చేదంబు
భరత కాస్త్రంబును బంచబాణి
కాస్త్రంబు కంఠమంద నాగాక్షాంశవృ
కాగాపదంతిముఖ్యమృదీప
భరంశ యలనయల కి శక్తియులు శిషి కాస్త్రంబు
కావ్యము వలక్షణగ్రాంథములును,
నా టెప్పు యులు నర్క నానావేశావ్రహ్మ
పంచమును నల వతః గళిలింశి దుష్ట
మంబుర శక్తి శిరాశిహం గుచలుఁడై ని
రూఢిఁజే నిర్మిందే మిగులయఁ జెత్తిమెఱిచిసి,

వ. నవయకావసంబు నందున మాయంబున నిత నవేజయ
నిననాడుండు రంబుకుమారుని క' కేమిరుంశగు శతానీకు
నినిబు కాన్బురింబునకునని పిత్తునిం జెసి యక్ష్మమలంకరకు
మారునకు యకావరాజ్యమట్టంబుగట్టి సమస్తంబున
పునిం చి తాసునుదేవేద్వయంబును దళివనంబునకరిగి
న

క. లోకొన్మహామహా
నీకుండు రాష్ట్రంబునర్క

క.

మహామనందలరంగం

తాపలయంజే బుద్ధుజ

నావళికత్తు తను బ్రహ్మ నాపందిచె.

నీ మంగళమార్గసమాజంబు నకుమున్న
న దుందుబులుమోసె

నర్తకీమో వాననాట్రంబునకుమున్న
నిర్జలస్వీత్రంబునింగేలె

నతివలు కలిజనాత్మతలువల్ల కమున్న
సారపుష్పవర్షము కురియఁజాతంగే

అరికాకా శీరద్విదరావంబునకుమున్న
యనిమిషకొట దీవనలు జానె

నీ జాలసెదర్మిణ పవనంబు వెలసెదికలు
వలసినాహంసంఘంబ్రదక్షిణార్కంబు
మనవరుఁడువేడ్కఁబ్రయమందినకలఁక
మోదకంపెనయిక్కువారంబు నయి.

వ. అట్టిమహాభ్రవంబున బునబునవేయియమహేనాజుం
తునానానాదానా బులుంగామితవస్తుతత్త్రగంబు
లు బంధమోక్షగాంబులు జపహేమామంబులునాన
రించి నమసితపరివారంత్రేకులూ నకుఁగలుగె

రుంతను నామంబితిన మేలుదలిపక్షంబునవెదియి
చంద్రాంబుకొక ననుచిన ప్రాశస్త్యమా తగును నుద్యం
బలుకులుచును

క

నమ్మినియువరా

శ్రీకృష్ణమతా కరుణురువెల్ల

వా కరుణయను దినంబున న్నృగగల్బున్.

సీ. అంగవీనతయును వరదవిరాభముమంని

కనుపట్టుమకరకీతనుడనంగ,

వనవాసమును శృంగువర్తతప్తమునుమాంని

విరిసిల్లునిందిరావిభుతనంగ.

బరుగు చందంబును సుతరికెందు శునుమాని

సంపూర్ణరుచినా ప్పూవంబుతరిగ

పునవిద్రా నంబును జర వరత్వవిజయముమాంని

తను పుష్పేనై నీలవీరందలతనుడనంగ

సీ. రుచితనుకదిలి లక్ష్మీప్రతాపవిరాజు

లలిలల్లాసరిగా మృత్యుయతి శయిల్లు

యకంవ నోజ్జ్వలతరమాంబునంద మంబు

న జీలకమలా కరుణు కమలవరేంద్రుని

మ. జగదానందవిహార! హరిమకుటభృతదిదనంపస్త్రప

స్వగ భూషణంబిహరణంబహుదళకళానైపుణ్య పుణ్య ప్రియా
 సుగ మాచారగభీరజీరణం తతేజోదివ్యమంసక్షమం
 గగనాంజలిగదిశం తశం తమదరం గద్దెగర్వాదయా!

క. శ్రీభార్యనకబ్బితకథి

వరం బర్హినం బర్హియికం ప్రపంచరవంస్య
 వర్హిబర్హినవ్రవవంరణ

ప్రబర్హితచరిత్ర! వికచపంకజనేతరి!

మాచిని. నమదమగుమోబిశైవనిష్ఠం తవేదీ!

సముచితనయనిష్ఠ సంబత్తైర్వర్హినిష్ఠ!

యమనియమధురీశం యజ్ఞకర్తృప్రవేశం!

శమితదురితవేగి! సంద్విజంశ్చంద్రంగయా!

- గద్దెము -

ఇది శ్రీమద్వైష్ణవకంఠసూరనామ రత్నావళి వరి
 తిహసగాత్రపవిత్ర సుకవిజనమైత్రివధేయ ఆస్ర
 యనామదేయత్రాణి శరణై న శరణాశ్రయం
 రసాత్మకంబునందుఁ బ్రభుమా శార్వసవలు.

భారత చతు మారవరిత్రము.
ద్వితీయ శాఖా నామ.

క. శ్రీమద్విరించివరుణి

కొమలవీణాంనినందకూలంకషవారి

సూర్యమంబురారామసుకవి

సీరిమననతాన్విత్యి! యన్వసూరమంతాన్విత్యి!

వ. ఆత్మమరాకరుండు బుద్ధి సవయింతును వివేకిని
యును కారంతిమంతుండును, యశశ్చకేతుండును, కరు
ణాకరుండును ప్రభాకరుండును చిత్రకరుండును, నీ
తిమంతుండును, ననుమంత్రితనాంబులినమంత్రుని,
భీమబలుండును తీర్థులారంభంతుండును, తృడమమ్మై
యు విప్రమకేసరియునను దండనాయకతన
యులు నలువారలను, మతిమంతుండును, గళర
నిధియు వసంతకుండును నను పురాణజిత
పుష్పలు ముష్పకును బిరిగిమిత్రవైనిరంత
రంబుంబరివేష్టింబరికొలువనెక్కరారు:-

మ. నెలులుండంతును వేడ్కొంటువిలసత్తుగారుతెత్తుర
లలితాదాసములందులుష్పకలత్కలాస్సంబువేల్కించుచు
గలకంతభ్రమరనినాడములగర్జప్రతిసంధిగా వో

లలఁజేసెంజనమేజయంత్రజుడుకంటెపమేవారఁగఁ.

వ. ఇట్లువి నోద పరాయ ఋతేయైక్యశీతల తగుచ్చా యా
తలఁబున నెచ్చెలులుం దా నూం సుఖా నీకైవేయైప్రసహ
యాలు నశీంధ్రకుండాక్యైయితు నిజైష్ఠ
రలదాని చేరవచ్చిన నత్తు మాం గొంతు ,

వి నతి నతని నారదరించి మీరెచ్చ

రెవఁకేఁగెదరనివారి నతిగిన

క. సాంధ్రకుఁడనెను సుమహా

సౌతనిద్యుఁగగిరివియ తనివనుపునఁ

సాంధ్రంపఁగఁదియెను నది

సాంధ్రంపఁగ నిశ్చయించి యానుచున్నాఁడఁ.

నీ. అదియొట్టి తని నవింధ్యైరుదిలఁగఁపలఁ

గతమొప్పు గింకు పారతరువుదంత

హాతా వతా? ముంతన పన్న నెచ్చరు పాల

వైదుర్భక్తియ న్నాటవ వక్త్ర

దీర్ఘియనియె తుదివ్రత్రము గల

దా వా లుధరియించి నాతఁడె తు

దీవులు నేలు నాదివ్రత్రము కేతనః

నజ్జిజీలనిద్యులుగలదన్వి ప నేను,

వాని నిప్పుతు సాంధ్రంప వలును మె యి

యెంతుననుబయునలరిమహిశసుతుడు
 సఖిననీక్షించివారల సమ్మతమున
 నతనితోనిట్లులు యెనఁజ్ఞాతలవలెన్.

కా. పనున్ద్రంప్రలుఁదాగువచ్చెదమునకేజ్ఞాన్ద్రయన్ద్రధరి
 త్రీనానాత్మజునిచ్చుమెచ్చికొనుచున్దివృషభీశ్రీశతా
 నూనంజేనిరసంబుతత్పదములం దాంబులయచ్చునన్
 యానోదగ్రతవారుఁదానుజనివింధానోదగ్రతేశుఁబునన్

గీ. పంశు సంశస్త్రమైనకూపంబుఁదదవి
 దానిచేరువశించుపెరతరువుత్రింద
 నగ్నికుండంబుపూడగనియచటనివిచి
 తనసనిషులురక్షకులుగారఁగనియమమున.

చ. సుస్థిరంసనాంజీనుంజేసాంధకుండుబుధిరేంద్రసం
 బుల్బవేల్బందాదంగిన

క. బిగిచన్ములుఁదెలిగన్ములు
 నగుమోమునుమెఱుంగుమేనునయనానందం
 బుగ నయొక్కతె

యగనితవిష్ట్రమమృతాతనరదేంబువలెన్.

సీ. త్రివిదీలవేల్గి కదాంధకారంబుచే

మదనాంధకారంబుజొదిలికొనగ
 నరుశాధరాధరయధరరాగంబుచే

భారతవంశరంగంబుపట్టికొనగ,
చంచలనేత్రీదృగ్బలంబుచేతర

భృతబాణజాలంబువర్షికొనగ
నురుకుచకుచచక్రయుగముచేశంబర

శివుడైత్రచక్రంబుత్రిషుకొనగ,
సుల్లముగరంగవైదికపల్లకలంగ

తైర్నమెథలంగమంత్రతంత్రములుబుజు
తలఁపుఁజూపునుసంగనఁదగివియంఠ
సంయమజ్ఞప్తుడైయంఠెసాదకుండు.

వ. ఇట్లు సాదకుండుకామామయంత్రమంత్రసామర్థ్యం
బుగఁగలుగజేయున

క. పారావతాక్షుపనుపున
మోరతమంబరరచూతకాణియలుబ్రయదార
కారతసాదకుఁబొదివిమ

వారవమెసంగంగనాభియాగ్రహమేషుఁ.

వ. కథకలువట్టిదవ్వులఁబరవైనవానివెదక
సంబ్రమించియందఁజనన్తివంకలనమ్మవారివెద
తియంజూపువెదకివెదకిదిక్కుమనొందివచ్చినజాత
యెఱుంగకయెఱుంగారులంబూరగానకతిగుగు
రుంఠభూషణలసంధనంతుకాన్తిదినంబులుపె

బలం దతవ తతవి యైక్య నారణా క్షయైతం తరి న
రు గు సమయంబు న

త గతిహం మృత స్త్వబ్రష్టినః శిరః తురగ కేతుధనాశ్రిగూం
సాహసహారసాన్వపతినందనుః తానదిశుభ్యు యుద్ధ తి
బాహుశ్చితాని దానివదనం బురయంబున ప్రభు బాంబున
వ్యాధినివేల్చిరి ముదయి వాడు మువంబెనఁగంగ నమ్రుడై.

క. పూనియకారణబంధుఁడ

వై నీచిణమంబు గాచితసహాన కృషిం
జ్ఞాని ద్వి నను నీదా సుని
గారేవితిరమ్మునోయ గారమ్మునన్.

చ. అనితానోవెతు కిరంత వల్లెమండోడ్డొనిచని సముచి
తను బూర వనంబు లూనరించి నిజ గృహంబుల లూనొక్క
రమ్మనదనంబున నునిచిన నుండి నాఁటని కానమరయం
బున రత్న దీపప్రభా విలసి తంబగు తల్లి వాసంబుంగల
యం గనుంగగ నున ప్పనితుడై వయోగంబు న

చ. శివపురి నమ్ము గాంచప్రియ మేందఁగ బంధములు బ్రష్టి
గతముల దుష్టిదొనిమెతఁగట్టె రజ్జువు గాంచి విట్టి పట్టియం
కమని సమావృత్తిం దాతఁగి నయ్య నభిమ బృటాభి నాగుడై
ప్రకట వినితిమ్రొక్కటయి రాసుతుఁడబ్బుతమోదమస్యుడై.

చ. అతనంత సంభ్రమంబు నంబరి రంభ గాంబూనరి

చి యతనిఁబునకి పునకి ప్రకారమంబు లాదరించి
 సమీపంబున నునిచి కెని కరంబు కరంబు సంసరించి
 నీకీరూపంబునకుంగా రగాబిమియని యిదిగినఁగ
 రంబు వినయంబున నతని కిట్లనియె.

క. శ్రీవస్త్రగంబు కవచమున

నా పస్తతమి మ్రుఁచారిసియల జతిన శతనా
 యాపీతనాం ది యుజ్జ్వల

నీపురమును జేరి మేను నెఱచెతి మాంబు.

సీ. ఏనొక్క ముదుసలియింటకి నరిని నా

కావారమునఁ ప్రమ నుడుఁజ్రిచి
 వేలయింత జూరజనవీశయందాంతను

నదినన్త్రు శయనింపుమనిన శయ్య
 నుండిచూచుచు నుండ నొకకాన్తియవలదీ

ధరణి మిఁదలఁచి పోవుఁడప్తనాంబు.
 మొలచి గుఱ్ఱున నేరి వైవియింపఁదక్కువు

గా వింజియదియఁచారకంబు చేసి

సీ. యొక్క ప్రాత్రంబు లోపల నుంచవత్తిత

యవలఁచారకంబు గా వింజియదియ నొక్క

కంచమునఁ జెట్టి యొకచీరగడ్డిదొరఁచి

నుజ్జనిచి యది నీరుదేరఁగఁ బురియెనెవ.

- వ. అది కవల కృష్ణుని గా నెఱింగి.
 గీ. పాత్రముల నక్కువులు వీరు పఠగఁబట్టి
 యుజ్జ్వలంబుదిగజ్జినయట్లు కజ్జి
 యేసు నయ నతలంబునవే నుజ్జ్వల
 కన్న మూనినవోత కనునయంత.
- వ. ఆజంతయారు గుడంచిన నేజీని నవిధంబులు
 గనెనవయత్న తరయంబున.
- క. నా పేర నిర్మయలైన
 యా పాత్రము నాకుఁబట్టి యవ్వపాత్ర
 వేపుచు కనిమి జింమము
 నా పాపపు జంత మేకయయెనరుడుగాఁ.
- వ. తాని గనుంగొని నివేదించుచు నాకుంబు న్నినయురు
 లనవుతనితోతయను నప్పచు చుత్తరంబున నా
 క్కరజ్జువు పునదా నకంతంబుబంధించి తిరిచి కొనుచు నా
 నవిగృహంబునకుంజని జట్టియిచ్చెద ననిన తనిబాధ
 యేజీని నాతనియొక నిట్లు చేసి తేకొని మృతజంకించి
 నవేలుచి యుచ్చరింబు విడిచివెట్టి దేవాలయం
 బునకుంజని నిర్మించినదియు నదియవైరంబుగాఁ
 బరచింబ నానా పునంజనుడెంచి యేసు మయూర
 రంబు గునట్లుగా నేత్రుడు మత్తందరాతరకునబం

శ్రిం పం బూలు నేనంబు ద్వింబావం బు నంబి బూలుల
 లచేవఁ బట్టు వతి యున్నంతి వస్తు యి యెరుతు దేవరవేద
 తితి భగ్గవదీయ క్షుంధావై భవదీయ దర్శనంబు నన్నాదె
 ర్జ్ఞంధన యతి నని పతికి యె క్కేవిన్ద్ర పం బువద్దరిం ప్రభు.

ని యుడు ని యె.

నీ వేగంబే యున్నచేతలం గవలయఁగి

రాతులు ద్భతులు దాక్షిణ్యంబు నవేతతి

జీవం గఁ గనుఁగా న్నిఁ బూత యంతు రీతితితి

వలకమయారబ్రహ్మలు గాక్షి

యూ గవాక్షుంబు ననే గురు మనినగ్గ

తనయు కంఠ మున నాఁచితి గాక్షి

నేమలి యెయ్యపురుం కుమరుండు వేదవీతి

రూక్షియా తనివేతి కౌనఁ గుఁచియి.

నాగులయల వంఠమునఁ గల్గినాక్షి గావ.

తాగు బుచ్చియివేదవీతి దూకునత

బంధనయ్య క్కయ్యయాత్మ వ్రాసులంది

కతు రయంబు ననా పన్నెవేదవీతి.

వ. తనమ తమున మల్ల సిల్లు మువ్వే నొద మహాయుతు నుదా

నును గానన మార్గంబు ననరి గి యరిని

వ. దశమగుచికటం దేరువు దప్తి పదంబులు నొప్పి గూరినది

గొలసి వనంబులొన సుతకుష్టమవేర జముత్రిదనుండుగా
లలితనికొరితమశ్చిర? శరీరబలవిభా శిలాశ్చేన
తళమునుబోపితుండునందారకరామితయింపెనక్కలి.

న. నెలవగువంగళిత్రముగనేరనభూరుచుమామవెట్టిమొ
గ్గలవిరిపూవులందనరికెరివివలించినతదత్వలంకార
తళముగవారుమొదలునంద్రులవలంబుగలిదననా
కలియనుదప్పియుండులంగళావలంబునుననిబువదె

గి. త్రికుజంబుగూడకరాజ్ఞమిత్రుండు
లయలునునన్మతంబు ప్రాణులదాక

నర్థితాత నప్పురాంవింగనలుజేసి

యట్టులును దేవుల గతమేమియనె.

గి. త్రికామరినుకేసెందరతెదజూసి

యతవులలుమిమ్ముదదవితదవి

యిచ్చుదే నొక్కయ నీక్షణంతునగాది

నుంతులె యింకకనె ?

ప్ర. కామిచ్చి చెలులునురాసుతుండునెవదే

నెట్టియి నున్మితర లుంగళజేవు.

మనుమఁ గారానొక్కయిందందవరిచ్చింప

మివదే మృతనవొనాచవసేకేసి

వట్టితరు వప్పుగొన్నివరత నారాది

వేడుచున్న నాదరించి నీవిప్పుడు పోయి
తిప్పుటకె రాగలరావారే గదా

నెలమిఁబూని శ్రవించి వారలకి నొంద

క. దళముగ వ్రలింప నీవుల

ములరసముల వారుత్పన్నుఁబూనితు నంతటి

పులవృత్తి కృతీతి ముఖ

జేలువంబుగ వారిఁగడ శీఁజేలఁగెదవననడి.

వ. తిత్తు గుంట నరస వృత్తిం బస్త్రేతి దేవరాయువ్యుఁ

~~యఁకఁదవంబు~~

విప్రేయక తంబున కూప విషయముం దత్త తావక
దర్శనద స్ఫురిత నైతి నిష్ఠురప్రరమ ముసోద్రుంఠెందేసి
యన్యవాఁతదీ నంద ద్దర్శనము శ్రుతి మోదతరం నివా
తరం గులచు గుచు నతంతును దారును నొక్క పద్ధతున
నరుగు ననియంబున

క. పొంగలు తాడు గుక యొకయెలు

నొంగయలఁచాను ను నభుంబునం జని వని పూ

జ్ఞా గంబు నముగురం గని

వేగంబున నవతరించి వినతుండెనడి.

వ. వేఁత మన నిత్రుకలుంతు వప్రేనిట్టినిత్రుంబు నుంగలద
యని యుల్లంబుననుల్ల సిల్లుచు వానిఁబరివారతన

దరుం బరిరంభజాబానరింపనంగనయము
 సుంగిడితాలంసియిందెనంతుదారా
 క్కయెంతనాసినువైయిన్నబానిగద
 లావెరుండుచిత్రకేర్మవదనంబునంజూ
 త్తినివిపినికేజిచరత్వంబుమవరత్వంజ
 ట్లొగవికననియిదిగిన. L భ్యంబునది

మ. అహిరరాక్షసంబుననట్లొనరిచనిబంధకరత్నము
 సహజసృష్టిశ్చితవేజుభిద్దతసురవసత్తాభ్యుదయ
 స్పృహంధర్మపరగవారిజేరజనగంభీరాక్షివారింబు
 సృహవాదంబునకేర్తిపాతువనినానాంబుసంరంభువే.

వ. ఓక్కపాత్రంబును నొక్కలక్షణంబును నొక్కవారగదా
 యినింజూపి.

కా. ఈపాత్రంబునిరంతరేక్షులదంబియప్పివారియంగనే
 రూపంబైననునిక్కవంబయగుజ్జెరుంగారుబానిబన్దరు
 డిపాంపదిదాదినప్పుమచ్చితదనంబివస్మవనివనకై
 కాపంబారగలబారగవలెనమాకుంబాబుపొకుండుగో

క. అనుటయిం నతిమత్తరితది
 బెనలెడువారలనుగారుబెట్టువట్టి
 కగానియెడనివ్వస్మవలని
 మనమల ననూహించివతుమందికాశ్చ.

- క. ఇరువురసంగతి విడువఁగఁ
 బురువునఁ జనుచొలిపఁగఠవఁబాటకువఱ
 వరవస్తువులకు సేతయఁడు
 సరభసగతి నలగుఁతని నసమోర్తి దూలు తొడి!
- క. ఏవిడువఁగ సమ సత్తులు
 గావున సుంతగారు లఁగఠవఁగాఁ జాలకయా
 దేవారులు దప్పినట్లు రినిన
 నావలఁబాటిరనో నెమ్మనఁబునఁబలుచున్నది.
- క. త్వరతో నేర్చియఁజూతలయఁ
 గరమనఁ గలుగొని పొందుకలుదాడెను
౧. బరగతి నా యంజక
 పురమనవరిగిరితిఁ గుమారపుంగవవీరకడి.
- క. త్రిం దాక్యవృద్ధ కామిని
 మందిరము నచిదిసి తదభి మతదనములు పెం
 జూడఁగ నిచ్చి యునప్పురి
 యుండాపైదు కాంతగలది యని యడుగుటయున్.
- డి రత్నరథుండు దానసురరత్నము మా పురిరాజు తత్సహజ్
 రత్నవతీసమశ్చ హరిరత్నముని నా లక్ష్మణులు కన్యకా
 రత్నమువేదులకమున రాజితవీలలనెప్పుడుండునా
 రత్న గృహంబునందనుచురా సుతయుండు మేతచూపినది.

వ. నాఁట నికాసమయంబున మదీయపాదుకా
మవరీనుచాంబునఁ దదీయ కౌఠంబునకుంజని
రత్నకవికౌలకంబగుతద'సే'తరంబున.

క. తాంగతితెప్పలమెలుఁగులు

తాంగతిగానుమీనువదనతారెరువంబు
రంగారదల్పమున'న

య్యంగననిద్రింపఁజూచియాత్మనవమున

క. నాంగతి మున్నునెలుంగద

యెగతిమీల్గనుపువాఁడ నీసతిని

రాగములునుమాపులనను

రాగమువైతమునొరుదున్నరాగమొదవునో!

ఉ. తిగ్గులపైనమీ వాచునగ్గునయెనఁ ~~యింత~~ నినన్.

తిగ్గునమెలుకాంచి సుదతేమజివింతదనంబు ప్రకటత

నిగ్గులువా ~~కన్న~~ కన్నగవనెయ్యపుఁజూపులసందతింపగా

తగ్గులునీనినామనిటతక్కుమనోభవరాజ్యసంపదక!

క. అనుచుండనొద్దపాలఁడు

తనమ్రయితాక్మకథచెప్పితద్దీకకునా

కనుకూలంబైకరుని

పెనయంగానొక్కపద్మమిట్లనిపదివెన్.

ఉ. లాలితరూపయకవనమీ సమనోహరయ్యితనర్పున

లాల కనిత్రుక్రొవగని యూజుదటగొరిటమేలుకొన్నగా
జూలకయూత్తుడక్కినవిచారములాండగ సూరకుండు నా
కుంకడం కొమరాజ్ఞమునకున్ వెలిగొండెవలంబాహుజ్గాండ్.

శ్రీ సుపలుకు పతేశముక్తియ
పునమొదమునిగుడజేయగదిరెరుతమకం
మునగొంగి విచియమూ
నినిమెలుపారం గనేసు నిత్రుపె విపిన్.

క. చంచలనేత్రము.ల మరగ
సంచలతయ సమృదంబు సంకయముమదిన్
ముంబు న వత్తిస్తే స్వస్తిక
కంచు ఇకియగు నింతియొప్పుగరుఫల రింపన్.

ఉ. ఇచ్చుజునించువేడ్డమెకయింబుకవేడ్డనంబుసేయిమో
మచ్చుకవేకయింబియను మచ్చుకలగ్గలమైనజువొకన్
జొచ్చెమువేసి నేర్చుములఁబొందితిమేమురహస్యకలన్
బచ్చునివింటదేవరత్తబ్రావముబ్రావములంగ'లం పజ్జెన్.

వ. బొమ్మయ్యొచ్చియునేను ను నత్తొ తమదంబు సంగం
తునింగ్రతార్థ్యునింగావింబి తదనంతరంబ.

క. నావృత్తంతముఁ బేరును
నావెలఁదికిఁజేప్పిరాత్రియంగ నహారన్
బ్రావజు వేలిందెలుచు

నా విశ్వాదిదల ది వ స తర్క నంబు గడ పుచున్.

ఉ. ఇప్పుడిది రహస్యము గన నొనరింపఁగ జూడెడు లాక్షనాఁ

త పువు జూడి చన్త్ర గణ వసంగ జ ముద్ర య గాం బాఠాను తాఁ

జే ప్రకయల న్నద ప్పనుచు దీప్త ము నం జ ని యొకతంబు నన్

జే ప్రిక కూతులార గు న మఁజిత్తము లాచల వంత మొఱచిన్

చ. తను సుత వర్త నంబు విదితంబుగ నారయఁజ్ఞోత నోర్పుఁబం

చ ననది యొఁగుదెంచి యొక చెం గట నాండి రతం తపేళ మా

నిని యానం నేను మై మఱచి నిద్దుర వ్రావఁగఁజూచి జ్ఞోత వ

లనెడయ నాడు చేల గునల త్పరకృత్య లాక జ్ఞోత మ్మ గన్.

క. ఆంబు జ ముజి యెట్లు డి యా

లంబులు గా వించి చెప్పలాఁజ్ఞోత క సమీ

తాంబరుఁబురిదత వుండు ర్

యంబు ననని రాజు భుజ చయంబుం బనిచెన్.

వ. ఆ వృత్తాంతంబు తయారా జ సద నాం తరవత్తని

యగు నా వృద్ధులంత చేత విని యెప్పుడు నికి యాకార్యని

బని నిచ్చె యెంచి పాడుకొర సమన్విత పాండుండ

నైవేద్రయ లాఁతంబునుంగా నియత్నాంబ కమలా

క్షియమ స్వ సౌధంబు నకుం జని సకలంబు నెఱుంగి బిగమ

సోస్కృభుంత గుడియి నిన్మఱుని నిమిషంబైన నుఁ

బారి నొంబు లొప్ప వొంప నేర నీతాతాతాత ప్రద దాగిరికా

ని జొ మ్మనె వనిన నమ్మగు వంగ రంబులంబాది వికృతి
 గగనగమనంబు నవ్వై వృద్ధి యున్నది దేవరంగంబు యా
 నందకం దళిత బృహంధ నగిమ నేవతరంగ తి ననుచు
 జన్మించె.

శ్రీ భక్త్యుగ్మోజ్జ్వలైవ్యైశాం నయ బాధిష్టముల
 సాకు మద ముప పతీరచంద్ర మృగిని
 రము బాచాత్రమ పింపడ త్త్యగమహాత్మి
 పదసి నైవై యలకుల బుతికి నె సెడి.

వ. మజియు నక్కుమారు నాల్కెంచి

క. నాయ స్థి మహాత్మ్యంబున
 నీయే రదేవరకు సుంత నిరహగ సకల

లియు పక్షి తగు పల్లెగా

మా యతకు గ్రహ యువారత ననియున్న కుండె.

శ్రీ. మజిపేమ పైకొచ్చి విస్తారమంది పరికర
 సోధణ ~~మం~~ సంపదములు.

మనసత్త్వంబు రంగంధర్వజింధుర

దుర్థమను భటి సంహారములును,

వరదరణి దేవవైక్యశూ దతిదినా

నా జా మవైన ని నావళులును

నిరు పమలావర్తసురు బరసుగా గల్గి

పరిశ్రమకర్త సహాప్రకరములును,

గీ. సన్మతాద్యహింసావహనములు సత్సమములు.

సేవయొకటిని నకట్ర యొ సమ్మతం బు.

వైత్రులొకటి ప్రకరములు గలరసిన

పట్టణములు పై గల న్ముఖంతు ముఖము

వ. విష్ణుసతంబు గాఢ జిత్రకరుంతు పురంబు నిర్మించి దానిని
జిత్రపురంబున పేరొడియించు రాజ మంజరంబు నం గమ
కరమమారుని నిం వరీసనంజీనునింగాంచి తానలనుజీ
మ శ్చ యుంతు ను గలుగు కరుంతును సముఖత ప్రకారం
బు నం గల యుచుచు ముని కనకబ్రాహ్మణుని వాంఛంబుల
విశిష్టవిశ్వవంబుల నుల్లసిల్లుచున్నంత.

వ. యెలుపు గనొక్కలాఁతమును జిత్రక రాక్షసఁడుఁ బట్ట గాంబుగా
వలసిన యట్టిహామములు వతియఁగ నశ్చియనిష్కంబు వై
యల వరఁడప్పురక మణుడై కమలా కరుఁడొ విష్ణుండు యా
వలయమునెలఁచుచు నను వాక్యముల నెల్ల మెఱిసి నడి.

క. ఎసఁగిన యా వాక్య లుచిని

మ సలక వేకదతి కాంతిమంతుండు నంబు

శ్చి సహాయుండును హేదం

బో? సఁగఁగ న ? యా నృసింహుని గఁగినడి.

క. ప్రసన్నములం గల యా

సాక్షానం బున నున్మమ త్రివతియుండం నున్
మాన పతి యె గాన?

మీ నలర గానా గిరిం బిమిం బిన వేడ్కొలి

వన్మసిం వర సనం బు చేరు వనము బతా న నా నీ నుల
గా విం బి వారి వద నం బు లవ లుకిం బి మ ముం బా
సియ తాత సప్రం బు చేసి యల బత వృత్తి మ్మెదిం బా
గ ముక్త నాటలు

క. ఆన్మపనంద ను బాదరి

మాన సభ వృం జ్యోతి మది గం వతియున్
మాన వతి తిలం బు దం తుం ద ను రా జు పు
రి చేరి తత్తు నూ జుం ద సు వి ము డు ?

దాన్స వి వరం బు నలు ప నతి గతు వేళన్.

క. విలసిత మరాళ రాజీ

కలకల మె సంగం గ మె ల గు క ము కి న మ్మెం పే
గల నూ పుర కి రం బీమం
బుల గాన ము వే సంగ నింత మూర్తి కి న బ్బెన్.

క. హరిరావళి లోన యచ్చిం

బోరు వా లోన నకు చాన్త ములు గను పట్టెన్
నార త న డె గానం బు దు
వారి సరా ముత కుట్టు లా గ్ర ము లు లున్.

ఉ. అప్రసజాంక్షిమూచి వ్యాధయంబు నరాగమునిష్ఠులైనా
నిష్ఠాఁగంచి తప్పవిడనేకచూడఁగట్టె చ్చమలములముల్
ద్రవ్వెడుచూపులడివికచతామరసాంసనము చెనామదిన్
బుద్ధిలుకాఁడు వచ్చిదట్టముగఁబుచ్చి శరంబులదూపసేయఁగన్.

క. పులకలుఁజేమరును గంపము
నెలకొననొకమాట నందు నిలిచి? నేను

శివులపుష్పబాణబాణం
కులితయగుచు నెట్లుకేనిఁగామలిచనయెన్.

వ. ఎనునుమీ నకేతనోదార శరం నారవిదారితమం
నసుందదగుచు బియ్యసేయఁగాలుచోనకనియవదలంబు
నునంతకు నగరలును క్షేత్రవనించి మదిరారవతిన
బొంతింపుచు న్నంత నన్యతియై మంతం గలుగగాని
కను నన్న నన్ను తొలిత వకాంబరంబు నంబు విచిత్ర
కండుకంబు చందంబు ననున్న పూదంతంబు విచిత్ర
కునిట్లునయె.

క. ఏమితపంజానరింతరా
మామదిరారవతిప్రియంబు మదిగదురంగా
దామయఁదగుతాఁడఁగట్టెన్
యూహాకన్య నమనమ్మనచనయెన్.

క. వెయింతకి నేవమనలి

నాయకుడవువేదిసేనందన! యనితా
 నాయుజ్జ్వలధామంబును
 నాయులుతంబెట్టెనాననమువికసిల్లెన్.

క. శ్రీలలనతానకట్టన
 మావికద్రయంపదప్రమళి కరకములగఁగె
 తావింగనమొనరించిన

యాలాగాండుతయ్య సుఖమయ్యుర్రుతైతి.

వ. ఇట్లు తనమోదాయత్యుత్తంరనైయనాతి
 నన్యవరియంచుననియున్నంత.

క. జగదీపతిఁదనపుత్రికిఁ
 దగువరుఁడనియొక్కరాజుతనయునకుఁదగి
 మృగనైతనియువాఁడై

యగళితకుజులగ్రున్మయమునెయ్యుటయ్యున్.

క. అమ్మపిఠగుప్రొత్తవి
 తమ్మునఁగర్తములువగులఁదాఁకుటయును ను
 ల్లమ్ముగడుఁడల్లఁతిల్లఁగఁ

గ్రమ్మెరువరవరీశ్రీపరాకతరలఁగన్.

వ. అత్తజమదిరారతపుత్తంబున పరిసారికయొక్కతే
 యరుదెంచిననూర్తిరతింబియ జ్జీతఁదనయొరిగఁబలు
 వినుమనియెట్లనియె.

6. భూమివరుండు నన్య సైతభూవతుమారునతిష్ఠునం య నో
 వేమియిఁజింతఁజూంజవల దీప్రియ నన్య వరింతు నెంతయు
 ప్రేమద విర్భుసుర్లను వరింపజు గనామదితియైకొనిగా
 దామనుజేం ద్రుఁడేలనను నన్యరితిచ్చు ననాదరంబునకే.

7. అనెడుపలుమ సుధానీకమ వ్రాచుఁజేవుల
 నలరఁజేసెడెందంబు కొందలలు మాన్చి
 వలన మొందిన వేత్తిణంబు నెలవుకొల్పి
 నూతనాంగ విరాగంబు నూలుకొనిపి.

8. త్రిమ్మగువమాడెలులని నమ్మియిమ్మియి నూ
 రొత్తియిన్మంతం గాన్తీదివసంబులూ బ్రహ్మ
 సంబువహ్నువయిను,

9.

రాజనిశ్చితఁడైనరాజమరారకుం
 తబ్బినవవిజ్ఞవంబుల తిక్కయిల్లు
 ననమానమనితారగారలంత్రితంబైన
 రాజమార్గంబున రమ గతాత
 నానవిధ విభూషితానైత విభూషణ
 వేలువారఁదనుఁబుట్టెబలనికొలువ,
 తనకహర్షప్రయతెక్కికొనినిబలలు
 తాదామోదదేసంక్షతలులు బల్లు

10. వివిధ గాజ నవాద్యముక విస్తరిల్లు

న తులవంచి మాంగధజ న స్తుతులు చేలుగల
 త్రిమిమరావ చిత స్త్రైబృంధియంద
 వైభవై న్మతు లల రార వస్తుబులును.

క. ఏనావిశ్వులుగ గాల్గని

మానస మునఁజూలగుంచి మదిరా వతిపై
 నూని నయా సవిడి బయతి
 దీన తల బులివెతలి జీయి భృతిపూరితెనడి.

క. కాయజవేదనకార్పక

కాయము విరువంగఁగఠగఠ గాఢైవ గతి
 నాయున్మయోతకు బుద్ధిస

హరియుఁతువస్తుబులుఁ గాంక్షాకంక్షంజెనఁగడి.

వ. గాఢైరింగనంబూ చరించి వృత్తంతంబంతయునె
 యుం గింపనంజించింపవల వదు నీవృత్తయి వల్లభ నీకని
 జ్జింపును పోయిం బుగతిసేతు నని యూరతిం నీపడిన
 యల్లుయేనునుంబుతితినాకడ విను మనియల్లనియే.

గీ. ఆల్లు విండ్లద్రవియఁ బానియరిగియేను
 పేర్కొ గళానం బులు దరిం యొక్కయారవి
 నిందిరా మందిరంబులు యుండ నుండు
 కంబు పోలాళ్ళ సెక్కిన నరాజి పోరం

క. పలువురు బాఁబులతాతను,

జలకేళియొనర్చువేడ్డఁజనుదెంచునయ్య
జ్వలయకంవనైకవసతిస

•దిలసితరూపవతిసెక్కువైలఁదంగంటి.

క. అంగనకబరీమేఘము

నంగతటేష్టత్రియుఁబూనియనుకామంతో
నంగఁబ్రకేళిమయూరము

భంగినిసమ్మదవిఘ్నార్థభావుఁడనైతి.

క. ఆకాంతయు నన్యచేటవి

అంతయుఁజేఁబూచుచుండెలొలాత్మికయై
యూకాలనివీకసెక్కుమ

వీకరియప్పుటకెవ్వైనంబొహంబున్.

మ. గళదుద్భ్రస్తదరంజితప్రమరరేఖింగలకూటుఁజ్జవి
కేలితాదంచితమందరంబువిభక్తికర్తానలాఁగిలదీ

ర్మలసన్నిర్మలచారమరంబులబలాకావేష్టితాఙ్గులనా
నవిగల్గివైదునాజంబుగనికాంతకాండలంబందఁగడి.

వ. చీరకాఠకుమనియమ్మానినింజీరనరుగలుచి
యను,

క. అతిభీతిరంగయోగా

త్వతకేంపచ్చేదపులకితప్రసన్నము

స్థితకుమారులరూపకాక్ష

నతివననం సంకారం గిరించె నతిరజనమునన్

చ. కనుకవిశ్వాత్మోనుబురికొంగిలుంజేర్చుగఁ గానిరు నాసరా
జనయన పం జరమి పంబునఁజై పదియిట్లుకొనిం

నినఁబులకొని యట్లుతలఁచె పృథ్వీని నుల్లంబుఁజేర్చి నడి
ననునెఱుఁగంగఁగెరకమనంబున నేన కలఁగఁ గుండితిన్

వ. ఇచ్చి న్నంబున నశ్చినవ సౌఖ్యములను బ్రతినిధియై నయ్యెను
గును ప్పేరిం

మ. బీకరిరాజు! నీకతననుత్పలలుచనదా నవల్లం
జీకొని కొనిగిరిచె వికనిల్లుమా? ట్టపరా పకారికి

నీమఁత్రయానమా నులు నివ్వలుఁగొల్ప తత్కరాగ్న
ప్రకరకరకరకర సేకనుల్లంబులు నివ్వఁజుగన్

వ. తొనిదీవింబు తిదద నంతరంబయాసమును బునవంశంబు
తక్కర పూరిత శీతరాసం మంతితంబైన కరవంశం బాట్టు నామి
ద నంబునీనయలం తి నొస రిలంజేసి.

క. కంకరము వట్టికావయ్యలు
చరణంబులు వట్టివొక్కివొక్కి నావెనుకదెసన్
వెరపుమెయిదొరయరితి

మరలికనుగొన కులు న్ననువిఠకలయెడన్

క. పనుగరితత్మ పడునా

లొనన నెచ్చెలులు పద్మలొనివడఁ గా నునుం

గాననమందరినీ చేజిని

న భువమెక్క తోగయలుగా నునెఱిగి.

వ. తదానా బ్రహ్మ వేదానా యుక్తాత దంతావళంబు సరకివారి
తంబుననెంతయిందడవు వివారిం బయిదిదానిలం
గిననుటయెఱిగియియెఱిగెదతలియి యెఱిగిగనాని
వలనికేరిగి కాంతారంబు తయింబరిభ్రమిం బది
నారంతంబున

ఉ. ఆవనజాత్మి వలననారసికానకయా తురుంత
బ్రాహ్మవకాత్మిగ్రమ్మికిని బ్రాహ్మగాఢానిది మనంతరా
జీవవిరాగి మంతల పుష్పాని విత్తును బోలెనేనె
వీవల నాతం గెఱిగెత్తురలు వేస్తెనుంట్లు మోడలెల్లుమోడ.

వ. ఆత్మ తేదుగా? ఎదనానలతావంబున కార్యక మరగాఢు
క్షుంఠస్థైర్యాంసి కంబులను శుభ సూచకంబులునతినిననం
గనం గనం గని దనను నా ట్టి పైద్రుంబు వక్త
బట్టి తదస్థైర్యానిపరుంతస్థై వేక్మవేదలంబరింబియి
కత్తమనరుదెంచినన్యుంగరాని. నని తనవృత్తితంతంబు
జెప్పినయనం తరంబు మనోబ్రవార్థిమాన సుందస్థై ననన్త
లుతింబి నియె.

క. వనజాత్మి! కంతునమనెయి

కృతవశ్యమయివచ్చుగా ముగిసినది కిం

జని లోను క్షేద నుం డంగ

మ నకొర్క ష్ట విం చు, ని చటమ సలంగ నోలాం;

త. ఆని పవితి నన్యం దాంత్య నివానగ్గం నిరువురముఁ బు
ష్ట సాయకు గుడికిఁ జని గర్భ గృహం బు ననన్యమైన సిజు
వెనుక దెస్స వలమఁ జేసు న్నంత.

వ. నికాయ మయం బున గర బీపికా యన మదలం బు వెలుదనా
భాగికి కాశాశ్చ యై యమం దవిభవం బున.

క. పు నవాం ద్వా ఘోష శ్రీ పరా

జన వననిధి నడుమ లక్ష్మి నరని నమరు చున్

భినుదెం చెనుమ నిరావతి

యను పమ లావణ్య మెసంగ నంగలు గుడికిన్.

గీ. వచ్చు చెలువం దంగా నెల్ల వారిని విడి

యొక్కతియగు తి నొచ్చు నిత్రోష్ట్ర పునకు.

మ్రొక్కి కరకమలం బుల మోడ్చి నిలిచి

కన్య నీరాల్మి నట్లని వివ్రవం చె.

గీ. ప్రియ గణిత విలాసం నొక్కని

దగ్గరిం బు వియోగ పక్షి వాకాల్మ తాగు

దన దనక వేళయొక్కని

మగఁడని తగు విషయం దెప్పుకొన నొప్పునొక.

క. వేతిదే శివరవం మోర్చి

ప్రాణమమవిదితేదనుమిదిభవమనైన
 ప్రాణేశ్వరుగందజ్ఞుర్ను? రత్
 పరాజ్ఞేశ్వరయనుచు మయిబలియిం బవెనన్.

- వ. నిర్భరజరంబగుసంహరసంబునగర్భస్థహం
 బుజుబ్రుకేం రంబుననులియిడుకాగుటయు
- క. బారవికతగ్గఱియెత్తిమ
 బారవింగనపులకడళిడమగుకేలమెడం
 గేలుకానినయింబిపుచ్చిన
 నారలూకింబిననునెఱిగియెడ సమయమునన్.
- క. త్రినందకంపలజ్జల
 నూనినమదితోడవెచ్చునూర్పుచు నయ్య
 బ్బాననసబాప్తుగడ్డ
 యైనన్నుంజొగిరింబెనవ్వురురక్షి.
- వ. బెల్లుప్రియా రింగనసౌఖ్యతరంగిణిం. తరంగుతశైయా
 మరంగలూచనంగుంజాని
- క. వనజాతనేత్రయడలమ
 నినువెరవునఁగానుచు బాదునిమిషములొనన్
 మనపాపపుణ్యక్షివత
 మనసబుజుదోడగైవరమనలంగమణిన్.
- వ. త్రినియురారతింబు సమయంబునబుచ్చిసాహాయుండు

న స్తుం గనుంగొని యిట్లు నియె.

చ. వెలఁడుక భూషణంబులును పేషము నట్లు పఠం గఁ దాల్చి యే
వెలువతోపెండ్లికన్సయన 'వేడుకనందలమెక్కి యెఁగె భృం?

గల జనువెల్లఁబూయ వెసఁగా మనిఁజొర్పని పోయి యుంజు
నిలలు ముఱుననుండుమని నెఱువనధైర్యులు తిన్నెరిగి నగ

చ. పశుశరము ~~భక్తి~~ ~~భక్తి~~ నుండురు ముగిసిడి మిరినపూజ
గువములుగాఁ గనఁబ్బుకాని కేళిమలభూ పణ వస్తు ^{గుఱులు} ~~వస్తు~~

ప్రసయముదాల్చి మి నయులు రాజు మొగంబు నఁగొని యెప్పుగా
నవల న తిఁము సుఖిల్ల లఱుఁడ గతి నెఱిగి నగ.

చ. పరిజనంబు బుగం బ్రభుంబున నేర్చి యుని జుంక యాదాన
శక పిత్తింబుకొని ప్రా నుకొనంగొని బయిందయినంగిన.

క. మదిరావతిఁదొడ్డి నిబి

మదిరావతిఁదొడ్డి నిబి

మదిరావతిఁదొడ్డి నిబి

నది రావతిఁదొడ్డి నిబి

చ. ప్ర. ల్లుండు నంద బుద్ధి నవ రియుండు మనఁగ
వబుంబు నఁజ్ఞులు కెఱువ నగిం తుండ్ల యు
తెరివబు యువైవదిపి ప్పొలియ నట్లు యుం
రంగంబులు ఉ

తా నొకనంబు నొకరియై వైవదిపి ప్పొలియ నట్లు యుం

కుంజేకుంజే ననిన వాని సబ్బాని తవదనుం
 రుగ్గురు నిట్లు నియె.

ఉ. పవనితా ప్రీతి ప్రసాదే గి న్నిహాత్మజయుండున
 యోధురకే గి తల్పము ననుపుము సుంసిది యున్న యోధుండున
 ముంజురక ప్రసాదలని పోలుక యొక్కతే యోధురక ముంజు
 నావనాత్మి ముత్తగతి యుం తయియున్న యెఱుంగునాత్మర

వ. ఎవ్వరుని నకుం రుగ్గురు నయిల్లనియె.

ఉ. వందగ నేర యొక్క వలన తదాగల గుంజుక ప్రసాద
 జూరదగు ముగ్గురు తదబుద్ధికి వచ్చినవానిదంత్రి యొ
 త్తం దలచుని యిచ్చినయ తండు వరుండునియుం దిన్నెఱు
 నందని చనిని చండుల మే నజ్ఞులు నామోక్షులు మానక

క. ఈవేగ బాగు పెరిగి

యొ విధము ననుండు లుబ్ధుల పేదల పోయిన

బావ మి వచ్చెయి రుగ్గురు

బావంబు న్నైర్వమింత వట్టు కలయ్యెను.

క. మధన జ్ఞాన వివేచి

యె నెఱుంగ నేదని నడక నేరెట్టి తిరక

గ్నానిం గురు ము మానిని

గానె రక యున్న దావఁ గలదాదా

గీ. శంఖవంశం బునావచ్చి యుండు పోంత.

మన్మథుడు కెరుకు సెంక్కు ముందుఁ జూచి
యొట్లముల రంగుఁ జేరుచు నొక గజంబు
విడివఁచు నమముఁ బాపవీరఁ గదిసి.

క. కరిటెఱిగె శ్చరుఁ బాపిన
విరహమునకు నొచ్చి వీరవేదరురనై యా
మరుఁడు థగ వ్రిన విష్ణున
నురసెడి నది మొదలుగా నుత్పలనయనా

క. నావుతు ముఁ బ్రియ గామది
బాపించి ముసుగు పుచ్చి బావం బలరడి
నీవల్లు ముందు నేనని
నా వ్రత్రంతంబు పై నందెలిసి వెనడి.

క. అంగము తాపముఁ బాపించి
నయన ననుఁగెఁగిరి యాత్మఁ గరదడి
బొరగెరు నాద నఁ గనుఁగొని
యంగ నయ్యట్ల నునుఁబొక నతి మృదువు గిరి.

క. ఈమది రావతి తల్లియ
నామాతల దొడఁ బుట్టినాద రచ్చ గుట్టి
మామీ ను నాళ్లుఁ జెండ్లికి
సేరలు దులు నవచ్చి కంట నిమ్మల నిమ్మి.

వ. అనిపెట్టిన తన తంతు వచ్చి తరంగుల నెరుచి

రావతీకన్యానిమిత్తమదిరావరానమత్తపరిజ
నప్రతివరరావరాదులవంశమువచ్చుచిననియె
ల్లిననుష్టాంసుమనీప్రొద్దకదలియెత్తఁజూలస్స
త్తలమైయెంతుండదవితానితరాతారమార్గంబున
నశ్శుభంబియ్యవలందేవరూరావిప్రతార్థ
లమైతివనియెల్లిననచ్చువరదయ్యెత్తవత్సంధ
యెన్గిదదవంతరంబున్నుబ.

క. ఆనరాం యకుఁ రత్నతి
నీలకపేటారదూరమేఁ గియెకలుచు
కొననమందునదూర
సౌఖ్యములఁ గలయెడలఁజేరఁజునునునట్టి

క. పరమేశ్వరితతిభక్తిని
నరబలియెనరింపవచ్చునతిరంజనములద
స్తరవయ్యునఁ గలరత్న
నలులవిరివిజ్జితఁగదానయదూరంబున

క. బుద్ధున్దికుండువసంతమ
వధన్గిలఁజూపునఁగూరివసుభాద్రీకు
తద్భాసంబుండునును
విద్యా? గుణాతమనాత్మవికస్మింనతి

క. తనమంబ్రయఁ దానునువా.

హానముల వైదిగ్గచే?

మెకమిని ఎలాగిం.

గనముల సెనరించి యపుడు నమముదముదము.

వ. తివంతు నుందా నును, సము బిల్లు పాం యనం
బు చిచ్చి దేవతి సాంష్ట్యం గదంతప్రకాశం బులావరిం
చ శీతల తరుణ్ణాయ నా నీనువై యుల్లూ సంబు నన
తంతరు గం దమ వృత్తాంతం బెఱిం గింపందదనంత
రంబవసంత ముండు కరయు గంబులు ముగించి మహా
కాంతున కిట్టనియె.

క. భూరమ ఐనిన్మదేతమము,

భూరాంబవి లానఁదిరుగఁ గాందలుబాగుచు
క్రూరతమీటఁగ నొక బే

మరిద్ద సంబవహరించ నతఁ డాతు కుడై

క. మొఱపెట్టం గలిదెత్తుని

వెరవం తయలుఁబాసి బాణరవిద్రులనెల్ల
సంజుహరియక తఱెం తయ

వెఱఁగందఁ గని ముల్లెల్లదెస సునఁ నులయి

వ. ప్రప్రంత సంజాతంబున నతండు వినతుండై నిన్మృత
వలు విద్రంబులం గాని యాడి మదనోల్లా సంబు
న తనపురంబు నక్షరాత్మా నిచోయి యుపరిరక్ష

నంబుల్చిసంభావించె, నప్పురంబులు వలువెడలినో
హంస్పదంబు.

సే. శుకుడైన నవ్విటు జూరెనులఁ జూరెన
భంగంబుమెందు దన్నకునిచేత
జో? నుడైన నప్పురిచెలువలఁ జూరెన

? మరు? భావసంభవునిచేత
శరజన్ముడైన నప్పురికొంఁమిసలఁగన్పు

రాగంధుఁడగు రతిరాజుచేత
వరదుడైనను నన్నగరవంతులంగన్పు

మదనాంతరుండగు మదనుచేత
బ్రహ్మవర్షియులకు నెల్లువాయుఁడెల్లు
వివిధనియమంబులకు నెల్లువోడు కౌఁట్టు
మహిమ భోగంబులకు నదిమందిరంబు.

శ్లో. దానోగ్గంసపురము.

సీ. వారివశాంత్యంబులఁగెనులులు

వరి వరి కౌవరి నృపవాయిలు
స్మరబంధుఁడత్రుమివనకినల మునముక్

ఁజులఁగిరంబులు పొరువంబు
లాంఛనపుంబులు బాపులు పంపి

పైఁడి పనియలఁగెల్లుడెల్లు.

నిలువు బుద్ధులు గల యెలయు యాలలు వంస
తూర్తి కపం న్నులు దామ తెరలు.

సారమ్మ గమద కర్పూర వందనములు
లలిత జనాంబరంబులు పంబుపువ్విలి
వెలుపు మోటు మనోహర శ్రీల మేలుసి
యొత్తు ములు వారకామిను లప్పురము న.

వ. బ్రహ్మ మనోహరంబై యొండ్లు నప్పురంబుననుం
తి యొక్క నారంబు శేవాలయంబున కరిగి రూపణియ
ను సర్వ కన్యత్రు బుసూమమంతన య్రి గననస్యల
గనుంగని యంగ మియత్రు శత్రు తనయను రక్షివె
ప్పి నారాధి కి దూతి కంబు త్తొంబున నడివెత్తింబుతో
త్తొనిపోవం దత్త దనంబున మంజునీ నది యనుకారగం
బుననా తొడి యెచ్చెప భాగంబు లందసిలి.

దీ. మెచ్చుదు వట్టలనఁచెర ముదల నెవ్వరు దమ్ము గాకువే
యి మైతమన్త నందుకాననఁ దొవయల యుతు దువ్విల్లి
యిల్లి నయి గిసె ప్పెకాను నెందును బాయ బెక్కోర్వదత్తుల
నప్పురపట్టాన్తి నన్మఁపు యగారఁ గలుగు విష్ణు ల్లొంగి పోయె

క. వరవర కనారంబు నారంబు కి
గడునూత్తు ములైనరతులఁగా తుక మొదవన్
బుడఁతి యలరింప నొక్కెడ

బా డిచి తి త్రో ^థ డ్డయనియం పువంపిరివైవే.
 వ. నిరంతరం ను మోదంబున

జినంబులు జరి జరి.

- క. ఈ పసిది బాళరి యును నను
 రూపిడి బాపంగ వేతకుతిర వసు వరే
 యా పంపాత్మిక వి'వరి
 గావారయ ము నర్పవలయ లాళి దోర్జునినా.
- క. రూపిడి నాకుంకిది
 యావారలఁతుకఁబాపి యున్దా అతి వలచిత్
 మోపింసు క్కూరు, జ్జి పని
 వివారతు నీతిలనవిజ్ఞయిని నక్ష.
- క. మోరుకాగ్గ లాగాన గ్జ్జుతు
 2. మూరు ముటంతియను నను జ్జుత్తకమునాక్ష
 వేసి పావ వేక వజి లా
 వైచిన నాక కాతత తవువలు తవరుగ్గక్ష.
- క. అంగంబు నీతి లాన ము
 నింగి నచాగ క్కె తలుపె యును నెతిఁబడి యునిం

తం గ వశదబధి సెంకమా తు
తం గ వయతాక్క న నుచేర్క వవ కము న్.

- క. ఆ యె ను గు తా క్క ను బా
వారియుగ ము నం బట్టి తొట్టి యెక్కి యగ్రము నందే
నాయ తరం శ్రమలు గానియు
పెరియం బు నలూ ను సొబ్బి యివలాం గు తనై.
వ. కాంత తదవు నకు నే దేదె యిట్ల త నాదం తివళెబ
రం బు నదీవేగం బు ననం బు నిద్రానం బు సొబ్బిన
ఉ. బిక్కమ వారిగ జంజె చటనుండి యెయిప్పుట కేగుదెంచి యా
తాక్క నెజాననాయ తవు డారపు జం చువు న్దేవక్షింబి కాణ
చెక్కతుప్పిడ జం ప్రమణ మెంతయు డాని ప్పంగ నేనైన త్త
తెక్కలు వీమ మొంతల నెఱింగితి కా నిమగ్న గాము గాడె
వ. అంత నమ్మ వారె జం గమంబు లంకొన్న పంబునకుం
బారెయె నప్పు డక్కరి వళే బరం బు ప్రిది విధరం బడిన
నేనును బొరకన నందుల వెదలి తలచరయల వరించుకొని
యన్నెలవు వాని నలుదిక్కులం జూచు చు నరుగన
త్తంత కాంతుండు డై తుస్సలు గాణదల రుగుదెంచి న
స్సం గాంబి నేవునకుం తవు ఇది లంకానగరం బు ఇప్పుట
కినీవు వచ్చుట యెన్నె లవని కె ప్పి యొప్పు నేలిన కరుణాంబి
మూషగా విశ్రిష్టగాం గాను పంచె దలం రమ్మని తోకుకొ

ని జోయి సములుంబుచేసి ననాపిల స్మృతి
బాలగరుగుంబు సన్నతంతనైన నన్నుఁ బ్రసన్ను
లొకనంబున నిలిక్కించి యుక్తమండవచ్చుతనియె
తిగిన నంతలున నయిక్తయలక్తిఁ బూతగాంబు కరం
బులు మొంగితి.

స. (1) నపు బంబూ ద్భీషమున మహోల్లాసమ
నంగనింజుండు మహాప్రసాదంబు.

సెలసి యందు లరమాభీకుంతు నుద్భక్తి
వరదనామమున సేవకు లకేల్ల

వరమువిష్టు మునున్న నాంతయు కుందుని
నత్సరి తనక్తి నేనాక్రయించి

దేవత భీషణాదేవరంగారము పు

ఇష్టమునాకు నిమ్మని యెత్తి పేర
దేవసన్నిధి నిద్రింప చివ్వుమకెయి.

సేపుతో ననుచు గాని వచ్చుయి పట్ట నితిరి.

నిజీలనా గతాదుఁడు నిన్ను గాదుఁ

బరప్రభువు గాంబున ఫలముగంటె.

వ. ఆని న సంతయు నంతయు నిర్మితనకరత్వములు
బులగు సుఖములును చంబులు వ్రొమ్ములు
గంధాంబులంబులు దేవులను దొంగిలెత్తె

నకు నకు బింబు ము ము యు బిబ్బునా వీచివచ్చి
 బరా వర గురూలరీలులు న పరిమితవ నకుంబు
 సెంసరి యుగ్గురు ద్విత్వ లంకా శింశు వనిని వస్తునం
 తా నంబు ను వ్రాసియుంబు మద నోరూ నోరం
 బు నమింపంబు ననుబు తరంతని చింతింపంబు
 వారు నన్నుంగాని వచ్చి యన్తగకంబు చేరు
 వను నాచి మగుతనరు గన త్పరితమ బాయత్తు
 త్తుంర నై నాకిచ్చినాదనంబు మెక్క కందు వదాని త
 త్త కాంబు.

చ. కరమంలకంబు చ ప్రమంబు కైకాని కంబనరత్న భూషణ
 త్తరమంల (దాల్చి) నూతనవికాసమునకే మెయి నిష్పతిల్లగా
 సరని జనాంబు పోల్చిని కంసమయంబు ననెను రూపి శి
 వరసదనంబు సోబ్బు లయె వారిని వేర్వారు నిష్పదకు గన్.
 క. వనజాత్ముడు వచ్చె నటం

చ. ను మోదము తారిత నది యు నప్పుయె సుష్టా
 గనమ స్మృతులగా నరింపన.

గని నాచేరి జిక్కిర నుమంగెం తుకమె నగన్.

గీ. నేడు పెరుదలుగ వరియింతు నిన్మనింక
 మెరులఁజేకంగ ని? గను ల్లదొడై
 పుష్పకామలయన్ రత్నజ్ఞాంబియలంక.

మ కరదం శ్రు యుఁజెక్కి నా మాయఁ దగిలి
వ. బెట్టిరి త నం త నా క్క నాఁడు.

ద న ముఁడు ను వేఁడు కారియ
ది యిట్లు నియె

క. చి కారింతుని నువ్వేఁడెద
నా క ము న కు బాంధి తా న న ను న ను పడదే
నికారింతుఁడు త్రి కారింతుని
నీ కారిం త ము నందు వేఁడి యే త్రి యి నై నన్.

శీ. అను చుఁచెత్తిం చుట యుఁద న య మ్మ మాంట
నా కుఁజెప్పి న నే న్న మ్మ న ము న న గు చు
న మ్మ కరదం శ్రుఁగా మ నే యం గఁదలఁచి
దా నిఁచి విచయే నిట్లుంట మ న వేంఁద్ర!

సీ. ఎన్ని యే కాద శి సేం త యు నిష్ఠ ను

సల్ప న దా నం బు లు నల్లి నీవు
పేత తలఁచెం పల నతు నెత్తి మూడట

నైదు గూడక ఓటంతుగల్గె గాఁగ
తల బాకేత గా విని తి ను పు లు సోయక

సింధూ ర ము న లం ది పోత నాక్కు
యదిదం బు పూ నిది గం బర వై కాంతి

నిచ్చె నఁదె ప్పిం ప నెత్తి తాక

నాదుగుదివోంతఁజొలనున్వతిఁదనఁబ్బు
తొరగఁ స్తంభమెక్కియె రాజుల నెలుగ
మంత నెన్నెనపుష్పిరంబయిం బులువద
యెల్లువై నలుచేరె నెదవలెంబు లిరి శి.

వ. అనుచుచే జే ప్పినయఁజుండుచు పులుకులునె
సూరబడిసి జెవుతపరా యాజువైయెల్లువై చీత్రలు
వి ననెడు మనుమలకెతనంబు ననెమఱమంతుం
ని పరికివా యగాన మంత నెను

పెదతి వచ్చి తొలుగు

యరని యెల్లురిం గానకయనియా
కాశవాణి పలుకు లుగానిశ్చయంబు

క. మాన్త ములు మోడ్చి శాంతి
స్పస్తికమంత్రములనెలు యవంతయలన్
కన్య వేదము

స్మృతిచేయంగనత్వరాత్రునునుండున్

వ. త్రింతవమున్వయే వ్వరునెలుంగకుండఁదారెం
స్తంభంబునెక్కియెన్వమకరదంష్ట్రయయనవసరం
బున.

క. స్తంభా గ్రతలముననునం
స్తంభంబునలబవను పేదఁదల్లారెతల బాళి

గుంభానై నురుకుదునా

యంబూరువనయనయనుచు నతిరావమునన్.

వ. ఎలుంగిడి న నయ్యెలుగు వినియి య్యెరియ మహా
 మారీనా పగులనుచు నమ్మి శో సుఖ మును కన్ద్రు
 మా స్తు నై ప్ర స్తు తిం ది మ నోదే వమా కేర్ నంబు
 లుల్లంఘింక మా విరాడలంఘింపక మమ్ము
 మన్నిపుమనుచునుండ నైరింపలేక మతరదంష్ట్ర కంపం
 బునొందుచు మఱి యెను.

క. పరుమం బరుదు దనంగం

బడకు పరకు మనుచు వారు బాతెచ్చింపంగా

నెరపనిపలుకుల మెరితయను

గుతిప్రతిరావమును శ్రవణమొనరు య్యెరి.

క. తెలతెల వారి నఁ జారులు

గలవారం దలును జూచి కలవల నగుగా

బలుననుచులుల హృదయక

యలపై నాజంతనూలియిల్లెరయమునన్

వ. ఎని : శారంపు బి యి యి మ గంబునఁ బాతె
 బ్బుగొని సమాధి నంబు నరూపిని తానని వు త సుఖం
 బులను బ్రవీణు మను నింత.

క. కమలా కలఁతన పతిని

త్ర ముగాఁద నమంత్ర వరుఁడు వరిసి ననిజమై
న మ హాపురినున్నార

తమితోన్మత ననుయఁ జగము లాఠదొడగినన్.

క. ఆ ~~జ్ఞా~~ యోగ్య లు విని తత్పతి

వీవనిమదినిశ్చయించి యిచ్చయలరఁగా

నా వనితారత్నమునకు

నా వృత్తాంతంబుతెప్పినం త్రి యమెసఁగన్.

క. ఎనున్నవృఁగదలియ

మౌనవపతి పురికిఁబొదమం యను వ్రతున

మౌనినివహకలులున

తానందము శాంచి సకలజన మట్లగంగున్

తే దేవరగావనార్థిఁబునుదేరఁగ నొక్కతనంబులొగిరి

తావళినన్మదాంకి ననుదగ్రతనందలుకెన్నిరూపువై

చేవదలిర్పబర్హమునఁజేం దఁతాఠంగినబంధుల న్వేసన్

వేపురఁ గుర్చితెచ్చికరు వీరదలిర్పఁగఁబొట్టుముట్టినన్.

క. తెగి యెనుఁదు నుమఁదాఁదఁగిన

బగగాని బర్హమాతికొల్పివైఁబడి కాందరి

తగఁగఁగఱచలు కఠివేయ

— నెగయకయునుమెలఁగమరుక నీకయదిమి నన్.

క. చెట్టు పరియుండ నాక్కట

బట్టని గళ బద్ధుఁడైన బ్రాహ్మను సొమ్ముచే
ముట్టదిగాని యచ్చోట కి

బట్ట కొను మువచ్చురిపుడు బలియించుటమే

వ. అంత నా బ్రాహ్మరిలు చ్చోట కి ' వర
విచ్చేసి తివని ననన్దరి త సంతాపార్థంత రం గుండై బ్రేమ
భటాండుల వల నుంగ నుంగాని నేడెట్టి పుట్టిదివ
సంబగు నేయని పతికి వసంత ము వల నుంగ నుంగాని
వలయు భటవర్గంబు లంగొని చనికి రంత పవీయ
ముట్టకెని మనసొమ్ముల తోతరుంపి గొంగాని
తెందని ననపరి మితపరివారుండై సత్ర కరారు
లతొడతరండెట్టి నవరార్థంబు ముట్టజొని

చ. ఆమితకిరాతవీరుల గ్రహించుని పాతిక యుట్టు
జూరరు నడి

రమణిని వర్ణనయి మృగరాజిదనాదుల సంవిసాదపరి

త్రములు పక్షులతో చురరాజు మనోహరతన్వితం వళి
ప్రమదమెలర్చగైకొని ధరావరుసేవికి వచ్చు రంత బడి

కా. తారానాయక బంబరత్తు కల శీతారాశిని ర్నభుధా
సౌకాంత్యంకషదుగ్ధవార్ధి లహరి సంతాన నిత్యప్రభా
పారం పర్వపరా భవారభట కుప్రంగల్గున ~~సంతాన~~
భాస్వద్యుతగా

వరిరక్తేణి పరిష్కృత రజిలదిశా వంశ్యేంద్రకుంభస్థలా!
 క. శ్రీ రామాయణాచారత
 పరిరంశరసుంక్తి మంర్మపద్మత్ర ముఖర
 పరిరపురాణా విలాసన
 నెరరవమతిథస్య! మంత్రగణ ముంర్మనన్య!
 మురిసి.

శరద మృతమయూఖా శ్చ ఘటేజ్ఞో యుంగం!
 వరివరిపద పద్మధ్వజనన్ద నన్యం తరంగం!
 నరపతి నయవిధ్వజనన్ద కీనాత్మరంగం!
 పర బల తిమిరాశీజం జనోద్భవ తంగం!

న ద్భవం.

బ్రదిశ్రీ మద్వైస్రైలకంఠ సూరనామంత్య
 పుత్రహరిత సగాత్ర పవిత్ర సుకవిజనక్షేత్రవి
 థేయ తిస్త్వయా నామాథేయ ప్రణీతంబైన షాద
 శకుమార చరిత్రంబు నందు ద్భితయాశ్చ సమా

7
 Sanskrited in 1919—20 from a ms.
 of V. Raghavadasa, Madras

